

TÜRKİYE DENETİM STANDARTLARI

FAİZSİZ FİNANS DENETİM STANDARDI 1

DENETİMİN AMACI VE İLKELERİ

FAİZSİZ FİNANS DENETİM STANDARDI 1

DENETİMİN AMACI VE İLKELERİ

İÇİNDEKİLER

	Paragraf
Giriş.....	1
Denetimin Amacı.....	2-3
Denetimin Genel İlkeleri.....	4-6
Denetimin Kapsamı	7
Makul Güvence.....	8-12
Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluk.....	13
Yürürlük Tarihi.....	14

Denetimin Amacı ve İlkeleri

Giriş

1. Faizsiz Finans Kuruluşlarına yönelik bu Denetim Standardının (FFDS) amacı, fikhî ilke ve kurallara uygun olarak faaliyet gösteren bir finansal kuruluş tarafından hazırlanan finansal tabloların denetiminin yürütülmesinde amaç ve genel ilkeler hakkında standartlar oluşturmak ve rehberlik sağlamaktır.

Denetimin Amacı

2. Finansal tabloların denetiminin amacı denetçinin, finansal tabloların tüm önemli yönleriyle fikhî ilke ve kurallara, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (Kurum) tarafından yayımlanan Faizsiz Finans Muhasebe Standartlarına (FFMS'ler) ve finansal kuruluşun faaliyet gösterdiği ülkede geçerli ulusal muhasebe standartları ve uygulamalarına uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığına ilişkin bir görüş vermesini sağlamaktır. Denetçi görüşünü belirtmek için "doğru ve gerçeğe uygun bir görünüm sağlamaktadır" ifadesi kullanılır.
3. Denetçi görüşü finansal tabloların güvenilirliğini artırsa da kullanıcı bu görüşü, finansal kuruluşun gelecekteki ekonomik başarısı veya yönetimin finansal kuruluşun faaliyetlerini yürütmesinin etkinliği veya verimliliği hakkında bir güvence olarak kabul edemez.

Denetimin Genel İlkeleri

4. Denetçi, "Faizsiz Finans Kuruluşlarının Bağımsız Denetimini Yürüten Denetçiler İçin Etik Kurallar"a (Etik Kurallar) ve fikhî ilke ve kurallara aykırı olmayan Kurum tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallara uyar. Denetçinin mesleki sorumluluklarını düzenleyen etik ilkeler aşağıdakileri içerir:
  - a) Erdemli olma,
  - b) Dürüstlük,
  - c) Güvenilirlik,
  - ç) Adil olma,
  - d) Doğruluk,
  - e) Bağımsızlık,
  - f) Tarafsızlık,
  - g) Mesleki Yeterlik,
  - ğ) Özen,
  - h) Sır Saklama (Gizlilik),
  - ı) Mesleki Davranış ve
  - i) Teknik Standartlar.

5. Denetçi, Kurum tarafından yayımlanan FFDS'lere uygun olarak denetimi yürütür. Bu standartlar, temel ilkeler ve prosedürlerle birlikte diğer açıklayıcı hükümler içerir.
6. Denetçi, finansal tabloların önemli ölçüde yanlışlık içermesine sebep olan durumların bulunabileceğini kabul ederek, denetimi mesleki yeterlik ve özen içinde planlar ve yürütür. Örneğin, denetçi genellikle yönetimin beyanlarını destekleyen kanıt bulmayı beklemeli, ancak doğrudan bu beyanların kesinlikle doğru olduklarını varsaymamalıdır.

Denetimin Kapsamı

7. “Denetimin kapsamı” terimi, denetimin amacına ulaşmak için denetçinin içinde bulunulan şartlar altında uygulanmasını gerekli gördüğü denetim prosedürlerini ifade eder. FFDS'lere uygun olarak bir denetimi yürütmek için gerekli olan prosedürler denetçi tarafından; fikhî ilke ve kuralların ilgili hükümleri, FFDS'ler, fikhî ilke ve kurallara aykırı olmayan mevzuat, -uygun hâllerde- denetim sözleşmesinin şartları ve raporlama yükümlülükleri göz önünde bulundurularak belirlenir. Bağımsız Denetim Standartları (BDS'ler), fikhî ilke ve kurallara aykırı olmadığı sürece, FFDS'lerde ayrıntılı olarak ele alınmamış hususlarda uygulanır.

Makul Güvence

8. Denetim, bir bütün olarak finansal tabloların önemli bir yanlışlık içermediğine dair makul güvence sağlamak amacıyla tasarlanır. Makul güvence, denetçinin bir bütün olarak finansal tabloların önemli yanlışlık içermediği sonucuna varması için gerekli olan denetim kanıtlarının toplanmasına ilişkin bir kavramdır. Makul güvence, tüm denetim süreciyle ilgilidir.
9. Makul güvence aynı zamanda denetçinin, denetim sırasında incelediği işlemlerin finansal kuruluşun faizsiz finans danışma kurulu (danışma kurulu veya DK) tarafından belirlenen fikhî ilke ve kurallara uygunluk sağladığına ikna olduğu anlamına gelir.
10. Bununla birlikte bir denetimde denetçinin, önemli yanlışlıkları tespit etme becerisini etkileyen yapısal kısıtlamalar bulunur. Bu kısıtlamalar aşağıdaki gibi etkenlerden kaynaklanır:
  - a) İşlem ve bakiyeler test edilirken örnekleme kullanılması,
  - b) Muhasebe ve iç kontrol sisteminin yapısal kısıtlamaları (örneğin, muvazaalı işlem ihtimali dâhil),
  - c) Çoğu denetim kanıtının kesin olmaktan ziyade ikna edici olduğu gerçeği.
11. Ayrıca görüş oluşturmak için denetçi tarafından üstlenilen denetim işi, özellikle aşağıdaki hususlarda muhakemeye dayalıdır:
  - a) Denetim kanıtı toplanması, örneğin, denetim prosedürlerinin niteliği, zamanlaması ve kapsamına karar verilmesi ve

- b) Toplanan denetim kanıtlarına dayanarak sonuçlara ulaşılması, örneğin, finansal tabloların hazırlanmasında yönetim tarafından yapılan tahminlerin makul olup olmadığının değerlendirilmesi.
12. Ayrıca diğer kısıtlamalar, finansal tabloların bazı yönleri (örneğin, ilişkili taraflar arasındaki işlemler) hakkında sonuçlara ulaşmak için mevcut olan denetim kanıtlarının ikna ediciliğini etkileyebilir. Bu tür durumlarda belirli FFDS'ler, bu yönlerin niteliği sebebiyle, aşağıdakilerin bulunmadığı hallerde, yeterli ve uygun denetim kanıtı sağlayabilecek bazı prosedürleri belirler:
- a) Normalde beklenenin ötesinde önemli yanlışlık riskini artıran olağan dışı durumlar veya
- b) Önemli yanlışlığın bulunduğu dair herhangi bir gösterge.

Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluk

13. Denetçi, finansal tablolar hakkında bir görüş oluşturmak ve bildirmekten sorumluyken, finansal tabloların fikhî ilke ve kurallara ve mevzuata uygun olarak hazırlanması ve sunulması sorumluluğu finansal kuruluşun yönetimine aittir. (İlgili ülke mevzuatında belirtilen yönetim tanımına dikkat edilmelidir.) Finansal tabloların denetlenmiş olması, finansal kuruluşun yönetiminin bu sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Yürürlük Tarihi

14. Bu FFDS, 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayacak hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.